

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il ומוזידים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: דורון	שם פרטי: טובה גיזלה
-----------------	---------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: הרציג	בלועזית Herzig	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: גיזלה	בלועזית Gizela	מין: ז / נ תאריך לידה: 10.4.1924
מקום לידה (ישוב, מחוז): צ'רנוביץ	בלועזית Chernovitz	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי של האב: בן ציון	שם פרטי ושם נעורים של האם: יונה (טוני) שכטר	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):		שם נעורים של האישה:
מגורים קבוע לפני המלחמה: פרנקפורט	בלועזית Frankfurt	ארץ המגורים: גרמניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): ארץ ישראל		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור:	תאריך השחרור:	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?		לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1939	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): ג'רוסלמה

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה**(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון**

נולדתי בשנת 1924, בעיר צ'רנוביץ ברומניה, וגרתי עם הוריי ואחותי הגדולה אנני (חנה). באותה שנה עברנו לגור בברלין. אמי נפטרה כשהייתי בת 3, ועברנו לגור בפרנקפורט עם משפחת בן דודו של אבי, משפחת מלצר. כשהייתי בת 8, נפטר אבי. אחותי נשלחה אל סבי וסבתי מצד אמי, שגרו ברומניה, ואני נשארת בפרנקפורט. התכתבתי איתה עד עלייתי ארצה בשנת 1939. התחנכתי בבתי ספר גרמניים.

בן הדוד של אבי, לאו מלצר, היה פעיל בתנועה הציונית בברלין, דרכו הגעתי להכשרה. במסגרת ההכשרה טיפלתי בתינוק יהודי במשך מספר חודשים. בהמשך עברתי למחנה הכשרה מחוץ לברלין, שבו למדנו לדבר עברית, לחלוב פרות ולבשל הפעילים בהכשרה היו קיבוצניקים מהארץ. הייתי במחנה כחצי שנה.

פעם אחת נסעתי לפרנקפורט לבקר את הדודים. זו הייתה תקופת שלטונו של היטלר, והיהודים סבלו מהגבלות, רדיפות והשפלות. הדרך לשם הייתה מפחידה, כי היה לי מראה "הודי", אבל למזלי הצלחתי להגיע לשם ובחזרה בשלום. דודיי רצו לעלות ארצה, אך לא קיבלו סרטיפיקט. הם היו עשירים והחזיקו בחנויות, אך הנאצים שרפו את כל רכושם. בסופו של דבר הם נמלטו לשנחאי שבסין.

נא ספרי/ על חיך בארץ**(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'): נא לכתוב בגוף ראשון**

בתאריך 28.2.1939 הגעתי לנמל תל אביב ולנתי ב"בית החלוצות", ולמחרת נסעתי לקיבוץ עין שריד. שם עבדתי בחליבה ובמטבח, הייתי אז בת 15. משם עברתי לקיבוץ תל עמל, שבו עבדתי במכבסה, בשמירות, בניקיון ובברווזיה. אחרי שנה כמעט עברתי לחיפה, שם התגוררו בני דודיי, אמיל ומקס מלצר. מקס היה נשוי לג'ניה, ואמיל שכר חדר בביתה של משפחה, אז באתי לגור איתו. דרך משרד העבודה מצאתי עבודה בחנות מכולת. בחנוכה 1943 הוזמנתי למסיבה אצל עובדת בחנות המכולת, ושם הכרתי את יצחק פולצ'ק (דורון), בעלי. הוא נולד בדברצן שבהונגריה. הוריו ועשרת אחיו היו באושוויץ, אחת האחיות נספתה שם וכל שאר האחים עלו ארצה. הוריו נפטרו לפני שהספיקו לעלות. יצחק גויס לצבא הבריטי בדרכו ארצה, בקפריסין, ונפצע קשה בקרב אל אלמין. הוא טופל בבית חולים רמב"ם בהגיעו ארצה. הוא היה אופה במקצועו.

בתאריך 22.2.1944 נישאנו, ובדצמבר 1944 נולדה בתנו ציונה. בשנת 1945 עברנו לקרית אתא. באותה שנה בעלי נכנס לשותפות במאפיה עם אדם רמאי בשם קיפרבוים. אותו אדם הונה את בעלי בדרכים שונות, וכשבעלי גילה זאת ורצה לעזוב – לא יכל להוכיח את רמאותו של השותף. מקרית אתא עברנו לחיפה, וציונה בתי התחילה ללכת לגנון. באחת הפעמים שלקחתי את ציונה מהגנון, זרקו על האוטובוס שלנו אבנים אך יצאנו בלא פגע. במקרה אחר האצ"ל פוצץ את תחנת המשטרה הבריטית, מעוצמת ההדף התנפצו כל הזכוכיות אצלנו בבית.

בשנת 1947 יצחק בעלי התגייס לפלמ"ח, יום אחד אמר שלוקחים אותו לפעילות ל-12 שעות – ונעלם לשלושה שבועות. בסופו של דבר הסתבר שלחם בגליל.

עברנו בחיפה מספר דירות, ממקום למקום. באחת הדירות בחיפה לציונה חסרה פעילות חברתית, ובעלי היה מסיע חברות שלה אלינו ברכב הצבאי. בעלי שירת בצבא עד 1960. כשציונה הייתה בת 14 עברנו למרכז הכרמל.

בהמשך עברנו לאשדוד עקב קשיים כלכליים, אך לא מכרנו את הבית בחיפה. החזקנו מסעדה, שפתחנו עם בן דודו של בעלי, שהתברר כרמאי. יצאנו בהפסדים גדולים מאוד.

ציונה התחתנה בגיל 18 וחצי ונולד לה ילד. בשנת 1965 חזרנו לחיפה. אחרי חצי שנה מחלה, בעלי התחיל לעבוד כמנהל אדמיניסטרטיבי בבית הספר הריאלי בחיפה, ועבד עד שנת 1984. הוא נפטר בשנת 1985.

בשנת 1966 ציונה עברה ניתוח קשה בגב, ואני טיפלתי בה ובבנה. בהמשך נולד לה בן והיא עברה ניתוחים נוספים, וכל פעם עזרתי לה.

אחרי מותו של בעלי לקח לי זמן להתאושש, ואז התחלתי להגיע למועדון גמלאים – והגעתי למועדון עד שנת 2002.

חיפה. נובמבר 2009

עריכה: אלינה נאור